

Ынтымақтастық

Келелі жиын мен керекті меморандум

Е.А.Бекетов атындағы Қарағанды университетінің Қарқаралы оқу-далалық іс-тәжірбие базасында көзекті басқарма отырысы өтті. Отырысты басқарма төрағасы, ректор Нұрлан Дулатбеков ашты. Алқалы жиынға Қарқаралы ауданының әкімі Ерлан Құсайын, аудан әкімінің орынбасары Сайлау Әлиұлы, білім беру бөлімінің басшысы Арғын Елеусізов, О.Жәутіков атындағы №1 орта мектебінің директоры Сұңғат Құсайынов, басқарма мүшелері, қызметкерлер мен профессорлық-оқытушылар құрамы қатысты.

Кездесу барысында жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім саласындағы екіжақты ынтымақтастық мәселелері талқыланып, ректор Нұрлан Дулатбеков пен аудан әкімі Ерлан Құсайын бастаған қос тарап білім, ғылым саласындағы өзара тиімді ынтымақтастық мақсатында меморандум жасасты. Бұл құжат тараптар қол қойған күннен бастап күшіне енеді және 5 жыл қолданыста болады екен.

Меморандум мәні әлеуметтік, мәдени, білім және ғылым саласында тараптар арасындағы өзара ынтымақтастық қарым-қатынас орнату. Ал, тараптардың міндеттемелері осы Меморандумды орындау мақсатында тараптар өздеріне келелі міндеттемелерді қабылдады. Олар жоғары білімді кадрлар даярлау саласында өзара тиімді қарым-қатынас жасауға қатысумен қатар өндірістік іс-тәжірибе бағдарламасын орындау, оның ішінде мамандыққа сәйкес тәжірибелік білім алуларына қажетті жағдай жасауын назарға алу. Сондай-ақ өзара тиімді тақырыптар бойынша бірлескен баспасөз материалдарын әзірлеу нем жобаларға қатысу. Өртүрлі деңгейдегі бірлескен конференция, шеберлік сыныптарын өткізу және тәжірибе алмасу. Сондай-ақ өткізілетін өзге де іс-шара туралы бір-бірін хабардар ете отырып өңірлік медиа жобаларға қатысу. Университет түлектерін жұмысқа орналастыруға алдын ала келісілген бас лауазымдарға

қызметкерлерді іздеу және іріктеуге өтінімдер негізінде көмек көрсету көрсету де осы міндеттемелерге кіреді.

Сонымен қатар, Қарағанды университеті қажеттіліктері мен сұраныстарына сәйкес келетін жұмыс оқу бағдарламаларын, элективті курстарды, курс жұмыстары мен диплом жобаларының тақырыптарын, мемлекеттік білім беру стандарты негізінде оқыту, өндірістік және диплом алды тәжірибе бағдарламаларын әзірлеу, білім алушыларға өзара келісілген бағдарламалар бойынша және тараптардың өзара қатысуымен теориялық және практикалық білімді тереңдету үшін қажетті жағдай ұсына отырып, бакалавриат және магистратура арқылы білікті мамандарды мақсатты даярлауды жүзеге асырмақ. Білім алушылардың білім беру бағдарламаларын, өндірістік іс-тәжірибе бағдарламаларын және зерттеу жұмыстарын әзірлеуде консультациялық көмек көрсету ұсыну да бас талап болып отыр. Ал ең бастысы бакалавриат және магистратура білім алушыларын өңірде өндірістік іс-тәжірибеден өтуге мүмкіндік жасау.

Кездесу кезінде Нұрлан Дулатбеков Қарқаралыдағы О.Жәутіков атындағы №1 қазақ орта мектебіне 100 кітап сыйға тартты. Мектеп

директоры Сұңғат Құсайынов: «Мектебіме аса құнды кітаптарды сыйлағанына қуаныштымын. Жастарға ой салар осындай пайдалы кітаптар көп болғанын қалаймын» деген пікірімен бөлісті.

Университет ректоры Нұрлан Дулатбеков бір кездері осы университеттің түлегі Қарқаралы ауданының әкімі Ерлан Құсайынға Е.А.Бекетов атындағы Қарағанды университеттің имидждік киімдерін табыс етті.

Жиында Қарқаралыдағы оқу-далалық практика базасының даму перспективалары туралы биология-география факультетінің деканы С.А.Талжанов сөз алды. Ал «Топар», «Балқаш» демалыс аймақтарының және Қарқаралыдағы оқу-далалық практика базасының даму перспективалары туралы қазақ тілінің практикалық курсы кафедрасының меңгерушісі Б.М.Айтбаева мәлімдеді, шет тілдер факультетінің деканы Г.К.Тлеужанова, дене мәдениеті және спорт факультетінің деканы К.Б.Аданов, «Академик Е.А.Бекетов атындағы «Қарағанды университеті» КЕАҚ-тың 2022 жылдың 2 тоқсанындағы тәуекелді басқару процесінің ағымдағы үй-жайы туралы есепті қарау туралы сапаны қамтамасыз ету және тәуекелдерді бағалау департаментінің басшысы С.А.Шүнкеева, Қосымша білім беру факультеті деканының атқарылған жұмыстары және жаңа оқу жылына жұмыс жоспарлары туралы ақпараты қосымша білім беру факультетінің деканы К.Б.Аданов, «Қарағанды университетінің хабаршысы журналдарының бас редакторлары мен жауапты хатшыларына арналған бағалау парағының нысанын бекіту туралы басқарма мүшесі, ғылыми жұмыс жөніндегі проректор Е.М.Тәжбаевтар кеңінен баяндады.

Мұндай ілкімді жиындар Қарқаралы ауданының ағартушылық ахуалына оң ықпал ететіні анық. Сондықтан, екі жақты меморандум өңірімізді іргелі істерге жетелейтіні анық.

Баршын Ертісқызы.

Жұмыс сапары

Өңір тынысымен танысты

Бейсенбіде Қарқаралы ауданына жұмыс сапарымен облыс әкімінің орынбасары Әліқұлов Ербол Шымкентбайұлы келді. Иссапар барысында ауданның тыныс-тіршілігімен танысқан Ербол Шымкентбайұлы бірқатар маңызды нысандарда болып, атқарылып жатқан жұмыстарды бағдарлады. Қазақстанның Құрметті журналисі Мақсым Омарбековке арналған мемориалдық тақтаның ашылуына қатысты. Тұрғындармен кездесіп, өзекті мәселелерді талқылады. Жеке қабылдау өткізіп, азаматтардың өтініш-тілектерін тыңдады.

Алдымен Қарқаралыдағы денешынықтыру-сауықтыру кешенінде болып, ауданның спорттық жетістіктерімен танысты. Реставрациялық жұмыстар жүріп жатқан Қ.Аманжолов атындағы орталық кітапханаға да аялдап, М.Бәлиұлы атындағы №44 орта мектеп-интернатындағы күрделі жөндеу жұмыстарын барып көрді. Журналист-жазушы Мақсым Омарбековке арналған мемориалдық тақтаның ашылу салтанатына арнайы қатысып, ізгі лебізін білдірді.

Аймақ басшысының орынбасары тұрғындармен өткен жиында Қарқаралы ауданының әкімі Ерлан Құсайынның есептік мерзімдегі, яғни 2022 жылдың басынан осы кезге дейінгі атқарған жұмысын тыңдады. Жыл ішінде атқарылған жұмыстар сараланған соң, алда тұрған міндеттер тілге тиек етілді. Жүзеге асқан жоспарлы жұмыстар өз алдына, алда қолға алынатын шаруалар жетерлік. Одан кейінгі жиын ауаны аудан тұрғындарының сұрақ-сауалы мен талап-арызына ұласты. Тұрғындар жиында бірқатар маңызды мәселелер мен түйткілді сұрақтарды көтерді. Бәрі де таныс, бұрыннан назардағы, шешімін күтіп тұрған мәселелер екені

белгілі. Ербол Әліқұлов әр мәселеге жіті көңіл бөліп, тиісті жұмыстар атқаруды тапсырды. Кей ауқымды мәселелерге облыс деңгейінде қолдау жасауға уәде берді.

Жиын үстінде Томар ауылына жаңа жедел жәрдем көлігін беру, КРЭК мекемесіне аудандағы электр жүйелерін кезең-кезеңімен қалыпқа келтіріп, бұл жайында тұрғындарға жұмыс жоспарын құлағдар ету, орта мектептерге күрделі жөндеу жұмыстарын жалғастыру, Талды ауылына апаратын аудандық маңызы бар жолды қалпына келтірудің түйткілін шешу, Егіндібұлақ ауылына аялдама қарастыру бойынша қойылған сұрақтар облыс әкімі орынбасарының назарынан тыс қалмады. Жеке қабылдауда да тұрғындар біраз әлеуметтік түйткілдерді алға тартты. Бұл орайда да сауалдар төңірегінде сапалы жұмыстар қолға алынатын болады.

Ербол Шымкентбайұлының жұмыс сапарында назарға қойылып, қаперге алынған әрбір мәселе бойынша алдағы уақытта нақты жұмыстар атқарылмақ.

Өз тілшімізден

Оқу-жаттығу

Қарағанды облысында техногендік сипаттағы ТЖ салдарын жою бойынша оқу-жаттығу өтті

16–18 тамыз аралығында Қарағанды облысында "Техногендік сипаттағы төтенше жағдайлардың салдарын жою кезінде іс-шараларды ұйымдастыру және орындау" тақырыбында өңірдің аумақтық қорғаныс бригадасымен командалық-штабтық оқу-жаттығулар өтті.

Оқу-жаттығуға облыстың басқармалары, аумақтық департаменттері (ТЖ, полиция, қорғаныс істері жөніндегі) және қалалар мен аудандардың әкімдіктері қатысты.

Оқу-жаттығудың мақсаты – техногендік сипаттағы ТЖ салдарын жою кезінде бірлескен іс-шараларды

жоспарлау, ұйымдастыру және өткізу кезінде облыстың басшы құрамының дағдыларын жетілдіру.

Қарағанды облысының аумақтық қорғаныс бригадасы басқармасының қызметі.

Ерлан Құсайын,
Қарқаралы ауданының әкімі.
Сләмиден Нұрқенов,
аудандық мәслихат хатшысы.

Ізет

Ұстаз – ұлы тұлға. Ал еңбегі – өлшеусіз. Жас ұрпақтың рухани сәулеткері, халық өзінің үміті мол болашағын сеніп тапсыратын сенімді өкілі. Олар сол сенімді ақтай отырып, зерделі де зерек, парасатты, ұлттық және адамзаттық құндылықтарды бойына дарытқан тұлғаларды тәрбиелейді. «Жарқ еткен алмастың жүзіндей» дейтін әдемі бір теңеу бар. Тандандыратын, риза қылатын, өріксіз назар аударатын алаөтен құбылыс осылай суреттеледі. Тағы бір анық: адамның өзгелерге ұқсамайтын болмыс қасиетін көрсететін өлшемді де осы сөз тіркестерімен әспеттеп жатамыз. Ал ұстаздың көлбеті көз-көлген адамды өзіне ерекше тартып әкететіні – осы гармонияны жүрекке қондырып тұрған көңіл гравитациясы атты құдыретті күштің қонақтай алғаны.

Жақсының аты өлмейді

Сәрсенбінің сәтінде Ақтерек ауылының Ахмет Байтұрсынов атындағы №26 орта мектебінде еңбек және соғыс ардагері, қадірлі ұстаз Сәдуақас Өскенбайұлы атындағы кабинет ашылды. Салтанатты ашу рәсіміне Қарқаралы ауданының әкімі Ерлан Құсайын, ҚР еңбек сіңірген қайраткері, «Парасат» орденінің иегері, Қарқаралы ауданының құрметті азаматы, жерлесіміз Омарбекова Рымбала Кенжебалақызы, аудандық мәслихат хатшысы Нүркенов Сләмиден, ҚР білім беру ісінің үздігі, аталмыш мектепте 37 жыл табан аудармай еңбек еткен Бахтияров Бөкен Бахтиярұлы және Сәдуақас Өскенбайұлының ұлдары ҚР еңбегі сіңген қайраткері, «Қарқаралы ауданының құрметті азаматы» Сәдуақасов Тілек Сәдуақасұлы, тарих ғылымдарының кандидаты, тарих ғылымдарының кандидаты, Еуразия университетінің профессоры Өскенбаев Қанат Сәдуақасұлы, мектеп ұстаздары мен оқушылары, ауыл жұртшылығы қатысты.

Сәдуақас Өскенбайұлының ұрпақтары жаңа кабинетті барлық оқуға қажетті құралдармен жабдықтаған. Интерактивті тақта, жаңа парталар, стол, кітапқа арналған шкаф барлығы жабартылған. Оқушылар мен ұстаздардың игілігіне арнап, ноутбук, принтер, сканер, ал ең басты құндылық – кітаптарды сыйлыққа табыстады.

Сәдуақас Өскенбайұлы 1913 жылы 13 тамызда Қарқаралы ауданы, Жарлы ауылында дүниеге келген. Жастайынан қа-

ра жұмысқа араласып, өз бетімен сауат ашып, араб, латын әліпбиін меңгерген. Осыдан кейін Қарқаралыдағы Абай атындағы педагогикалық училищеге түсіп, бастауыш сынып оқытушысы мамандығын алады. Сөйтіп 15 жасында арнайы оқытушылар курсы бітіріп, өңірдің сауаттандыру жұмысына белсене кіріседі. Оқу бөлімі оның білімі мен біліктілігін бағалап, ауданның әр түкпіріндегі енді ашылып жатқан немесе оқытушыларға зәру мектептерге жібереді. 1928 жылдан 43-інші жылға дейін ол Қарқаралы ауданының 8 бастауыш мектебінде сабақ берді және 5 жыл бойы Қарқаралы педучилище жанындағы сауаттандыру мектебінде де қызмет етті. 40 жылдай уақыт ағартушылық қызметте жүріп, адами қадірін жоғары ұстап, ізін басқан кейінгі буын өкілдерін ғылым мен білім жолына бағыттай білді.

Ұлы отан соғысы басталғанда, қаламын қаруға айырбастап, жауға қарсы соғысуға аттанады. Прибалтика майданы құрамындағы 414 атқыштар полкында соғысқа кіріп, қатты жараланып, 1944 жылдың 14 мамырында жарақатының ауыр болуына байланысты елге қайтарылады. Елге қайтып келгеннен кейін де кешегі майдангер, өзінің бұрынғы ұстаздық еткен Ленин атындағы бастауыш мектепке мұғалімдік қызметін одан әрі жалғастырады. Кейін Бидайық (Ақтерек) бастауыш мектебінде 1968 жылға дейін ұстаздық етіп,

сол жерден құрметті зейнет демалысына шығады.

Майдангер ұстаздың ел алдындағы еңбегі елеусіз қалған жоқ. Ол І дәрежелі Отан соғысының ордені, «Ерлігі үшін» төсбелгісімен, Ұлы Жеңістің 20, 30, 40 жылдығы, КСРО қарулы күштеріне 60, 70 жылдығы мерекелік төсбелгілерімен марапатталған. Көп жылғы білім саласындағы қызметі үшін «Еңбек ардагері» төсбелгісімен марапатталған.

Жиында сөз алған құрметті қонақтармен бірге ауыл тұрғындарының атынан сөз алған Исақашев Мұрат ағамыз, Ахмет Байтұрсынов атындағы мектеп директоры Светлана Абеннова жаңа кабинеттің ашылу рәсімімен құттықтап, бүлдіршіндерге жаңа оқу жылында табыстар тіледі. Ал, Тельман Дарига «Туған жер» әнін шыңына жеткізіп шарықтата орындады.

Айта кету керек, Сәдуақас Өскенбайұлының атындағы жаңадан ашылған кабинетте биыл бірінші сынып оқушылары білім алатын болады. Айтулы шарада мектеп табалдырығын енді аттағалы отырған бірінші сынып бүлдіршіндері мәнерлеп тақпақ айтып, жиылған қауымның алғысына бөленді. Арнайы келген Сәдуақас Өскенбайұлының ұрпақтары мектеп табалдырығын алғаш аттағалы отырған бүлдіршіндерге оқуға қажетті құрал-жабдықтар салынған арнайы сөмкелер сыйға тартты.

Әр рухты, өміршең өлке перзентінің жан-жүрегінде бала кезінде лып етіп тұтқанған білте шамның жарығындай әлсіз ғана сәуле болады. Сол сәуленің бүгін әр шәкіртінің бойына жылу шашып тұратын алаулы жарыққа ұласуының сыры осында болса керек. Ол – ұстаз жарығы, білім жарығы екені даусыз.

Меруерт Арғын.

Келешек

Жастар – ел ертеңі

Өткен аптаның соңында Халықаралық жастар күні қарсаңында қасиетті Қарқаралы жерінде Қарағанды облысы бойынша «Ассамблея жастары» РҚБ демеушілігімен үш күндік «Saryarqa Jastary Camp» жастар жазғы лагерінің ашылуы өтті.

Қарқаралының тұмса табиғат аясында өткен ашылу салтанатына Қарағанды облысының ішкі саясат басқармасы басшысының міндетін атқарушы Гүлнара Касембаева, Қарқаралы ауданының әкімі Ерлан Құсайын, Қазақстан халқы Ассамблеясы Кеңесінің мүшесі, «Ассамблея жастары» РҚБ төрағасы Тимур Джумурбаев, Қарағанды облысының ішкі саясат басқармасының өкілдері, жастар және волонтерлық ұйымдардың жетекшілері мен ҚХА жастар қанатының өкілдері мен «Жастар Рухы» Жастар қанатының белсенділері қатысты.

Шара жастардың сұранысқа ие біліктілігін арттыру үшін білім беру алаңын құру мақсатында ұй-

ымдастырылды. Лагерь аясында сыни тұрғыдан ойлау, эмоционалды интеллекті басқару, шешендік өнер және тағы басқа тренингтер өткізілді. Лагерь құрылымы қатысушыларға жаңа қоғам құрудың күрделілігі мен жауапкершілігін, командалық шешім қабылдауды және т.б. көрсететін іскерлік ойын форматында жоспарланған екен.

Жастарға осындай пайдалы лагерь ұйымдастырған «Ассамблея Жастары» Қарағанды облыстық филиалына алғыстарын білдірді. Лагерьге қатысқан белсенді жастар өте риза. Ең бастысы жаңа достар тауып, тәжірибе алып қайтты.

Баршын Ертісқызы.

Парыз

Отан алдындағы борыш

Қазіргі таңда, Қарқаралы ауданының қорғаныс істері жөніндегі бөлімінде 2022 жылғы күзгі әскерге шақыру алдындағы әскерге шақырушыларды зерделеу жұмыстары жүріп жатыр. Зерделеу жұмыстары Қазақстан Республикасы Қорғаныс Министірінің 2013 жылғы 11 наурызындағы №96 бұйрықтарының талаптарына сәйкес Қарқаралы ауданы өкімінің бекіткен кестесі негізінде өткізілуде. Зерделеу 2 кезеңнен тұрады.

Бірінші кезең – алдын-ала зерделеу жолымен әскерге шақырылушылармен және олардың ата-аналарымен, сондай-ақ ол жұмыс жасайтын немесе оқитын жұмыс орындарының, оқу орындарының өкілдерімен жеке ісі тексеріліп, әңгімелесу жүргізіледі. Жеке әңгімелесу барысында моральды сапасына, денсаулық жай-күйіне, дене дайындығына, жалпы білім беру және арнайы дайындығы, отбасы жағдайы анықталады. Әскерге шақырылушылардың жеке ісін сапалы зерделеу үшін ҚР Ұлттық қауіпсіздік комитеті мен ҚР Ішкі істер органдарының, денсаулық жағдай және халықты әлеуметтік қорғау органдарының өкілдерімен бірге жүргізіледі.

Екінші кезең – іс жүзінде. Мұнда әскерге шақырылушылар қалалық және аудандық медициналық комиссиядан өтеді. Содан кейін қай әскери бөлімдерге баратындығы анықталады. Әскерге шақырылушыларды медициналық куәландыру тәртібі және медициналық комиссиялардың құрамы Әскери-дәрігерлік сараптама жүргізу қағидаларына сәйкес айқындалады.

Көктемгі әскерге шақыру науқаны аяқталысымен Қарқаралы ауданының Қорғаныс істері жөніндегі бөлімінің жеке құрамы биылғы жылдың күзінде әскер қатарына шақырылатын 18 бен 27 жас аралығындағы бозбалалар және олардың ата-аналарымен жеке әңгімелесу жүргізіп, зерделеу парактарын толтыруда.

Алдын ала зерделеу жұмыстары әскердің қандай да бір түрлері мен тектерінде әскери қызмет өткеруге дайын әскерге шақырылушылардың сапалық құрамын ерте кезеңде анықтауға мүмкіндік береді. Сондай-ақ, зерделеу барысында олардың әскерге шақырылғанға дейін алған мамандықтары ескеріледі.

Қазіргі таңда жеке әңгімелесу барысында жастардың моральдық және іскерлік қасиеттері, денсаулық жағдайы, дене дамуы, жалпы білім беру және арнайы дайындығы, отбасылық жағдайы туралы мәліметтер нақтыланады. Бүгінде жергілікті басқару және Ішкі істер, денсаулық сақтау қызметінің өкілдерімен және халықты әлеуметтік қорғау органдарымен тығыз жұмыс жүргізілуде.

Сонымен қатар, қорғаныс істері жөніндегі бөлімінің жеке зерделеу жұмыстарында әскерге шақырылатындардың арасында өкімшілік және қылмыстық жауапкершілікке тартылғандар немесе тәртеуде жүргендер, дәстүрлі емес діни ағымдардың мүшелері ретінде арнайы есепте тұрғаны жайында бар-жоғын білуді басты назарда ұстауда.

Отан алдындағы борышын өтуге ниет білдірушілер саны аз емес. Жас жігіттер саналы түрде, әскерлердің белгілі бір түріне қызмет етуге үлкен ықыласпен келуде. Мысалы, десанттық-шабуылдау әскерлерінде немесе теңіз жаю әскерлерінде қызмет атқаруға ниет білдірушілер көп. Бізге негізінен мықты, жігерлі жастар келеді, – деді Қарқаралы ауданының қорғаныс істері жөніндегі бөлімінің жасақтау тобының бастығы сержант Мұқашев Ернәзар Берікболұлы.

Мерзімді әскери қызметке шақыру жылына екі рет, көктемде және күзде өткізілетінін айта кету керек. Оң серіз жастан жиырма жеті жасқа дейінгі, әскерге шақыруды кейінге қалдыруға немесе одан босатылуға құқығы жоқ азаматтар мерзімді әскери қызметке шақырылуға жатады.

Мұрат Жантасов,
Қарқаралы ауданының қорғаныс
істері жөніндегі бөлім бастығы,
подполковник.

Ауыл – алтын бесік

Қарқаралы ауданының Н.Нұрмақов атындағы ауылдық округінде Өсібай ауылының 60 жылдығы аталып өтті. Мерейтойды тұрғындар игі істермен және спорттық жарыстармен атап өтті. Өсібайлықтарды Қарқаралы ауданының әкімі Ерлан Құсайын құттықтап, кезінде ауылдың дамуына үлес қосқан қарт адамдарға құрмет грамоталарын табыс етті.

Өткен жылы елді мекенге 60 жыл толды, бірақ карантинге байланысты олар үлкен мереке өткізе алмады.

– Бір жыл бұрын демеушілер, ауыл тумалары мен тұрғындары ақша жинады. Бұл қаражатқа тоған қалпына келтірілді, бастауыш мектептің терезелері ауыстырылды, қоқыс шығарылды, ФАП-қа қажетті жабдықтардың бір бөлігі сатып алынды, сонымен қатар ауылға кіре берісте “Өсібай”

Өсібай ауылының мерейтойы аталып өтті

деген жазу орнатылды, мешітте жөндеу жұмыстары жүргізілді, – дейді Н. Нұрмақов атындағы ауылдық округінің әкімі Талғатбек Біләлов. – Тұрғындарды мерейтойымен құттықтаймын. Біздің ауылдық округ өркендей берсін! Мерекеге орай киіз үйлер тігіліп, концерттік бағдарлама ұйымдастырылды.

Түрлі алаңдарда ұлттық спорттық жарыстар мен ойындар өткізілді: қой көтеру, арқан тарту, қазақ күресі, тай жарыс, аламан бәйге және көкпар.

– Қазақ күресінен жарысқа Қарағанды облысының барлық аудандарынан және Қарағанды, Нұр-Сұлтан және Орал қалаларынан 40-қа жуық палуандар қатысты. Спортшылар екі салмақ дәрежесінде жарысты: 70 кг дейін және 70 кг жоғары. Бәйгеде – 37 адам. Шабандоздар 5 шақырымдық тай жарысында және 23 шақырымдық аламан бәйгеде жарысты. Жарыстың жалпы жүлде қоры 4 млн теңгені құрады. Мұның бәрі демеушілік қаражат, – дейді спорттық іс-шараларды ұй-

ымдастырушы Асылназ Жұмашев. Демеушілер – ауыл тумалары мен тұрғындары, сондай-ақ жергілікті фермерлік шаруашылықтары атынан мерекелік отшашу ұйымдастырылды.

Өз тілшімізден.

Құттықтаймыз!

Бақты ауылының құрметті азаматы, туған-туыстарына, дос-жаранға сыйлы, қадірлі, асқар тау ағамыз **Амангелді Мұздыбайұлы**н 2022 жылдың 20 тамыз күні толатын мерейлі 80 жасымен құттықтаймыз! Жарыңыздан ерте айырылсаңыз да алты бала өсіріп, ұядан түлетіп, қияға самғатып, адал азаматтар етіп тәрбиелеп отырған өнегелі отбасысыз. Бір әулеттің арқа сүйер ақылшысы, айбаты, қам-қоршысы, қорғаны болып отырған Амангелді ағамыздың ақыл-кеңесіне өзіміз де жиі жүгінеміз. Төрелігі мен төтелігін, әділдігін айтатын, алды-артын алыстан болжайтын, әр нәрсені ақылдың тезіне салып, ар мен ұяттан аттамайтын, асыл ағаның өмірінен алған тәлім тәрбиеміз үшін алғысымыз шексіз.

Қазақ қашанда: «Орнында бар оңалар» деп шаңырағының отын өшірмей, түтінін түтететін ұрпағы болғанына шүкіршілік етеді. Ағамыздың шаңырағы бүгінде бүтін бір әулеттің киелі Ордасы. Сол Орданың ұйытқысы – Амангелді ағамызды адам өмірінің айтулы белесі 80 жасқа толған торқалы тойымен шын жүректен құттықтаймыз. Мерейтойыңызды бала-шағаңыздың шаттыққа толы ортасында қарсы алып отырсыз. Өсіп-өнген, ұрпақ тәрбиелеген, құда құдағиларың мен дос-жарандарыңның ыстық ықыласына бөленген өзіңізге тек жақсылықтар, қуаныш пен бақытты ғұмыр тілейміз.

Сыйластықпен талай жылдар өтіпті, Ортамыз әркез ағамызбен көрікті. Тілегіміз таусылмайтын шаттықты, Өсе берсін ұрпағыңыз бақытты. Құтты болсын 80 жас мерейлі, Еңбегіңіз өрен ғой берекелі. Талай жыл маңдай терді сорғалатып Еңбекте ізіңіз қалды өнегелі.

Ізгі тілекпен: күйеу баласы – Ғазиз, қарындасы – Айша, жиендері.

Статистика

Орташа айлықта өсім бар

2022 жылдың II тоқсанында Қарағанды облысының кәсіпкерлік қызметпен шұғылданатын шағын кәсіпорындар есебінсіз, бір қызметкердің орташа айлық атаулы жалақысы 290,1 мың теңгені құрады. 2021 жылғы тиісті тоқсанымен салыстырғанда атаулы жалақының индексі 127,6%-ды, нақты жалақы индексі (тұтыну бағаларының индексін есепке алумен) 111,3%-ды құрады. Бұл туралы облыстың статистика департаментінің баспасөз қызметі хабарлады.

«Орташа айлық атаулы жалақының өсуі 2021 жылдың тиісті тоқсанымен салыстырғанда экономиканың барлық саласында байқалды. Атаулы жалақының ең көп өсуі құрылыс, көлік және қойма және өнеркәсіп саласында. Ең жоғары атаулы жалақы өнеркәсіп кәсіпорындарында тіркелген – 373,7 мың теңге (орташа облыстық көрсеткіштен 1,3 есе жоғары). Ең төменгі жалақы деңгейі жылжымайтын мүлікпен операцияларды жүзеге асыратын кәсіпорындарда белгіленді - 112 мың теңге (орташа облыстық көрсеткіштен 2,5 есе төмен)», - дейді статистика мәліметтері.

Сонымен, статистика департаментінің жариялауынша, облыс өңірлері бөлінісінде 2021 жылғы II тоқсанмен салыстырғанда орташа айлық атаулы жалақы өскен. Облыста ең жоғары жалақы алатын Шахтинск кәсіпорындарының қызметкерлері, яғни, 371 мың теңге. Бұл орташа облыстық көрсеткіштен 1,3 есе жоғары екен. Ең төменгі жалақы мөлшері Приозерск қаласы кәсіпорындарының жұмысшыларында. Олардың айлығы 193,6 мың теңге (облыс бойынша орташа деңгейден 1,5 есе төмен) екенін атап отыр департамент.

Өз тілшімізден.

ҚҰРМЕТТІ ОҚЫРМАНДАР!
Аудандық «Қарқаралы» газетіне 2022 жылға жазылу жыл бойы жүргізіледі. Жеке тұлғалар үшін жылдық жазылу индексі 65626, жазылу бағасы бір жылға – 2220 теңге, жарты жылға 1110 теңге. Кәсіпорындар үшін жылдық жазылу индексі 15626, жазылу бағасы бір жылға – 3000 теңге. Жарты жылға 1500 теңге. Жазылым барлық пошта бөлімшелерінде. Құрметті оқырмандар, бізбен бірге болыңыздар!

Хабарландыру

«Алайғыр» СП» ЖШС Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 73-бабының талаптарына сәйкес, 2022 жылғы 28 қыркүйекте сағат 15:00-де Қарағанды облысы, Қарқаралы ауданы, Бесоба кенті, көш. Абдрасылова д.23 (Әкімдік ғимараты), қоғамдық тыңдаулар «Қарағанды облысындағы Алайғыр кен орнындағы полиметалл кендерін игерудің тау-кен өндіру жоспарына қоршаған ортаны қорғау бөлімі (ҚҚБ)» оның ішінде қоршаған ортаға рұқсат беретін құжаттар топтамасы: рұқсат етілген норматив жобаласы, қалдықтарды басқару бағдарламасы, экологиялық бақылау бағдарламасы, экологиялық іс-шаралар жоспары.

Әсер ету аумағында қоғамдық тыңдаулар өтетін әкімшілік-аумақтық бірліктердің тізбесі – Қарқаралы және Шет аудандары; Жоспарланған іс-шараның бастамашысы «Алайғыр» СП» ЖШС бірлестік кәсіпорны, өкілі: Нұрсұлтан Әубәкіров, 8-721-255-9053; Құжаттаманы әзірлеушілер – «Эко Су Жобалау» ЖШС, +7-777-1001345, ecosu@bk.ru Төтенше жағдай орын алған жағдайда бұл тыңдаулар TEAMS бейнеконференциясы арқылы мына мекенжайда өтеді: https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_NJBhZGE1NTYtYmYwYS00ODdjLWJkMmQ1NzVhMGRhY2JmNDJl%40thread.v2/0?context=%7b%22Tid%22%3a%22716895fd-a3cd-4393-a17e-3b2679b1f33d%22%2c%22Oid%22%3a%22d19c4b46-fba5-48c2-a1a6-1de16ed2def4%22%7d

Жиналыс идентификаторы: 378 875 108 901
Құпия сөз: njbFXr
Қосымша ақпаратты келесі байланыс телефондарынан алуға болады: +7-777-1001345, ecosu@bk.ru.
Қоғамдық тыңдауларға жіберілген құжаттарға және жарияланған қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қағаз немесе электронды түрде ескертулер мен ұсыныстарды «Қарағанды облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы» мемлекеттік мекемесіне жіберуге болады: Қарағанды қ., көш. Лобода, 20; pr.resurs@mail.ru

ТОО «СП «Алайғыр» в соответствии с требованиями статьи 73 Экологического кодекса РК, сообщает, что в 15 часов 00 минут 28 сентября 2022 года по адресу Карагандинская область, Каркаралинский район, п. Бесоба, ул. Абдрасылова д.23 (здание Акимата) состоятся общественные слушания в форме открытого собрания по "Разделу охраны окружающей среды (РООС) к плану горных работ разработки полиметаллических руд месторождения Алайғыр в Карагандинской области", в том числе пакет документов на разрешение на воздействие: проект нормативов допустимых выбросов, программа управления отходами, программа экологического контроля, план природоохранных мероприятий.

Список административно-территориальных единиц, на территорию которых может быть оказано воздействие и на территории которых будут проведены общественные слушания – Каркаралинский и Шетский районы; Инициатор намечаемой деятельности - ТОО «СОВМЕШНОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ «АЛАЙГЫР»», представитель: Нурсултан Аубакиров, 8-721-255-9053; Разработчики документации - ТОО «Эко Су Жобалау», +7-777-1001345, ecosu@bk.ru С пакетом проектной документации можно ознакомиться на Едином экологическом портале <https://ecportal.kz>, а также сайте МИО «<https://www.gov.kz/memleket/entities/karaganda-tabigat/press?lang=ru>». В случае чрезвычайного положения данные слушания пройдут в формате видеоконференции TEAMS по ссылке: https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_NJBhZGE1NTYtYmYwYS00ODdjLWJkMmQ1NzVhMGRhY2JmNDJl%40thread.v2/0?context=%7b%22Tid%22%3a%22716895fd-a3cd-4393-a17e-3b2679b1f33d%22%2c%22Oid%22%3a%22d19c4b46-fba5-48c2-a1a6-1de16ed2def4%22%7d Идентификатор собрания: 378 875 108 901 Пароль: njbFXr Дополнительную информацию можно получить по следующим контактам: +7-777-1001345, ecosu@bk.ru. Замечания и предложения в бумажной или электронной форме по документам, выносимым на общественные слушания и по опубликованному протоколу общественных слушаний можно отправить в ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Карагандинской области»: г. Караганда, ул. Лободы, 20; pr.resurs@mail.ru

Хабарландыру

***Қарқаралы қаласы Мәди көшесі 15 үй сатылады. 4 бөлмелі жер үй, өте жылы, дәретхана, жуынатын бөлме ішінде және бөлек орналасқан. Үй өте ыңғайлы жерде орналасқан. Көршілеріміз жақсы. Жері үлкен. Кіріп тұра беруге болады. Күзден сәуірге дейін 8 тонна көмір кетеді. Ыстық су, суық су бар. Септик бар, қанша қолдансаңыз да толмайды. Жылу жүйесі мықты. Тез жылытады. Есіктің алды саз болмайды. Үй биікте тұр. Жолдың бойы асфальт. Жанында 44-мектеп, Ұлттық парк, монша, дүкен бар. Қора, гаражы бар. Байланыс телефоны: 87027649180. Бағасы келісім бойынша. Келіңіз, көріңіз!

***Қарқаралы ауданы әкімінің аппаратына Ақпараттық жүйелер жөніндегі маман (программист) және жоғары экономикалық білімі бар маман қажет. 31366 нөмірі бойынша хабарласуға болады.

***Бүркітті ауылы, Ардагер көшесі 50 мекен-жай бойынша үй сатылады. Жер көлемі 24 соттық, үлкен әрі кең, мал асырағанға өте қолайлы. Үй өте жылы және жарық. Бау-бақшасы, моншасы, гаражы және мал қорасы бар. Үй малы қоса сатылады. Бағасы келісім бойынша. Байланыс телефоны: 8 707 867 25 40, 87774855588.

***Қыстаққа жанұялы жұмыскер мен жұмыскерлер қажет. Жалақысы келісім бойынша. Тел: 8-777-485-11-77.

***Натяжные потолки 87021771823 Қайсар.

***Требуются повара и официанты в дорожное кафе (поселок Коктас). Название кафе «Жибек жолы». Оплата при собеседовании. Питание бесплатное. Проживание бесплатное. График работы: 15/15. Сеть плохо ловит поэтому звоните или пишите только на Whatsapp: 8-778-384-75-55.

***Натяжные потолки недорого качественно 87024436949.

ЕСКЕ АЛУ

Аппаз ауылының тұрғыны, бірімізге асқар тау әкеміз, енді бірімізге ата болған **Қалиясұлы Мұқжан** және қарындасымыз әрі әпкеміз **Мұқжанқызы Гүлнард**дың тал бесіктен жер бесікке аттанғандарына 1 жыл толды. Өмір шіркін, құттықтау тілек орнына көкіректі мұңға толтырып, еске алу сөздерін айтады деп кім ойлаған?

Тіршілігінде ел-жұртына сыйлы, ағайынға қадірлі, балаларына қамқоршы, немерелеріне ақылшы болған асыл әкеміз бен ардақты әпкемізді сағына еске алып, жарқын бейнелерін мәңгі жүрегімізде сақтаймыз. Қимастықпен еске алып, қабірлері жарық, топырақтары мамық болсын деп дұға бағыштаймыз.

Аруақтардың рухына арналған жылдық асы 23-тамыз күні сағат 18-00-де Қарағанды қаласының орталық Әнет баба мешітінің асханасында беріледі. Ас беруші: ұрпақтары.

ЕСКЕ АЛУ

Қарқаралы ауданы Ынталы ауылының тұрғыны ардақты әке, отбасының тірегі болған **Хамит Мұстафаұлының** өмірден озғанына 28 тамыз күні 40 күн толып отыр. Қысқа ғана өмірінде адал еңбегімен еңбек етіп балаларына үлгі, өнегесін айтып ақылын аямаған ардақты әкемізді қабырғамыз қайыса сағынышпен еске аламыз.

Ал, аяулы анамыз **Дамет Байбейсенқызының** өмірден озғанына тамыз айының 28 күні 1 жыл толып отыр. Осыдан бір жыл бұрын ортамызда жүрген анамыздан кез жазып қалдық. Өмірдің осылай, тосын қайғысымен қабырғамызды қайыстырып, жүрекке сызат салатынын кім болжаған? Бәрі де бір Алланың жазуы ғой. Анамыздың жүрегі кең, ел жұртына, дос-жаранға сыйлы, туған-туысына бауырмал, көпшіл жан еді. Нұрлы бейнесі, айналысына қамқорлығы, шыншылдығы бәрі де көз алдымызда, санамызда жаттаулы.

Әкемізден анамызға жыл өтпей айрылып, кеудемізге сағыныш сезімі толып, жүрегімізді қайғының кездігі осып өткендей. Әкеміз бен анамызды сағына еске алып қабірі жарық, топырағы мамық, мекені жұмақ болсын деп дұға бағыштаймыз.

Адам мәңгі жүрмейді бұл жалғанда, Көнеміз ғой тағдырдың салғанына. Көзімізге ып-ыстық жас келеді, Сіздерді сағынып, еске алғанда! Бәйтеректей әулетке сая болған, Бәрінен де мейірімін аямаған. Жәннатта болсын жандарыңыз, рухы биік, Сіздердей қайда бізге аяулы адам. Жұбанышпен жанымыз жабырқаулы. Сағынышпен туғандары еске алады. Сіздермен өткен күндер. Жадымызда мәңгіге сақталады.

Марқұм әкеміз Мұстафаұлы Хамиттің 40 күндік асы мен анамыз Байбейсенқызы Даметтің 1 жылдық асы тамыз айының 28 күні сағат 12:00-де ағайын-туыс, құда-жекжат, жора-жолдастарына. 15:00-де көршілерге, ауыл тұрғындарына хабарлаймыз. Мекен-жайы: Ынталы ауылы, "Эльдар" тойханасы.

Сағына еске алушылар: балалары.

06 тамыз 2021 жылы қайтыс болған азамат/-ша/ АБИЛ-КАСИМОВ РЫМБЕКТЫҢ атына мұралық іс ашылды, барлық мүдделі тұлғаларға Қарқаралы қаласы Т.Әубәкіров көшесі, 34 /«КТ Қарқаралы, ғимаратында орналасқан»), мекен жайы бойынша нотариус Рахимова Жанаргуль Мейрашовнаға хабарласуларыңыз сұралады. Тел.: 8 701-487-99-54, 8 /72146/-33-0-16.

22 маусым 2014 жылы қайтыс болған азамат Сақылбеков Шарыпканның атына мұралық істің ашылуына байланысты, барлық мүдделі тұлғаларға Қарқаралы қаласы, Т.Әубәкіров көшесі 36-шы үй №3-ші кеңсе (ЦОН-ға қарсы 5 қабатты үйдің 1-ші подъезінің 2-ші қабаты) мекен-жай бойынша нотариус Разакова Асет Аннасовнаға хабарласуларыңыз сұралады. Телефон: 31-515, 8-7017514937

23 ақпан 2022 жылы қайтыс болған азаматша Мұкажанова Кульзат Матановнаның атына мұралық істің ашылуына байланысты, барлық мүдделі тұлғаларға Қарқаралы қаласы, Т.Әубәкіров көшесі, 36-шы үй, №3-ші кеңсе (ЦОН-ға қарсы 5 қабатты үйдің 1-ші подъезінің 2-ші қабаты) мекен-жай бойынша нотариус Разакова Асет Аннасовнаға хабарласуларыңыз сұралады. Телефон: 31-515, 8-7017514937.

Жарамсыз деп саналсын

Нурғалиева Раузаның атына берілген 2022 жылғы 31 қаңтардағы Жарлық бойынша «Күміс алқа» алқасымен наградталған № 377513 куәлігінің жоғалуына байланысты күші жойылды деп танылсын. Қарағанды облысы Қарқаралы ауданы, Қарқаралы қаласы, Қосыбаев көшесі 50/1 үй.

Көктас ауылында үй сатылады. 5 бөлмелі -120 кв.м. Үйдің төбесі биік, терезелері үлкен, жөндеу жүргізілген, үйге су тартылған, скважина, көріз жүйесі өткізілген, дәретхана мен жуынатын бөлме іште, үйдің сыртқы жағы жылытылған пеноплекс, пеші жаңа, аз көмірмен жылиды. Терезе пластик, қорасы кең, мал өсіруге ыңғайлы, бақшасы үлкен, үй ауылдың шеткі көшесінде орналасқан. Мал ұстауға ыңғайлы. Ауласы кең. Бағасы келісім бойынша 8 701 606 11 1, 87214633587, 87753864642.

Құрмет

Қарқаралыда жазушы Мақсым Омарбекұлы тұрған үйде естерткіш тақта орнатылды. Ол – Қазақстан журналистер одағы сыйлығының лауреаты, ҚР құрметті журналисі, Қазақстан мәдениет қайраткері, Қарағанды облыстық «Алтын сұңқар» сыйлығының лауретаты, Қарқаралы ауданының құрметті азаматы.

Қыран журналистке құрмет

Осыдан алты жыл бұрын 76 жасқа қараған шағында өмірден озған жазушыны еске алу мақсатында қаламгер тұрған үйге мемориал тақта қойылды. Бұл үйде жазушының қазақ әдебиетінің алтын қорына енген шоқтығы биік туындыға айналған құнды мұралары өмірге келді.

Салтанатты рәсімде жазушының баласы Мақсат Мақсымұлы осы шараны ұйымдастырушыларға ризашылығын білдіре келіп, «Бүгін отбасымызда қуанышты, тарихи оқиға болып жатыр. Әкеме арналған ескеркіш тақта орнатылды. Әкеміздің 40 жылдық журналистік өміріне шолу жасасам, барды қанағат тұтып, адал еңбегімен күн көріп, халқымен бірге болған екен. Күреске толы өмірінде туған жер үшін ту тігіп, адамдар үшін өмір сүріп, елі, халқы үшін тер төгіп, зұлымдық пен зорлық-зомбылыққа қарсы күресу, сол ұлы мақсат жолында жұрттың құрметіне бөлену әкеміздің маңдайына жазылған бақыт еді. Әкем мақсатына жетіп, халқына адал қызметінің бағасын алды. Біз оған шүкіршілік етеміз, оны мақтан тұтамыз.Туған еліміздің тәуелсіздігін баянды ету жолындағы қасиетті күресте әкеміз сияқты жастар көп болғай демекпіз» - деп ағынан жарылды.

Ескерткіш тақтаның ашылу салтанатына облыс әкімінің орынбасары Ербол Шымкентбайұлы, Қарқаралы ауданының әкімі Ерлан Құсайын, ҚР еңбек сіңірген қайраткері, «Парасат» орденінің иегері, «Қарқаралы ауданының құрметті азаматы», жерлесіміз Рымбала

Кенжебалақызы, жазушымен көп жыл қызметтес болған Нәзипа Асқарова, Қазақстан Жазушылар Одағы облыстық филиалының директоры ақын Жанат Жаңқашұлы, аудан жұрты қатысты.

Қаламгер қауым мен әдебиет сүйер оқырман қатысқан жиында жазушы туралы естеліктер айтылып, рухына арналған өлеңдер оқылды.

Ұлы бабамыз Қаз дауысты Қазыбек бидің «Сөз анасы – шындық» деген даналық өсиетін темірқазық жұлдызындай қасиеттеп, ұстануға серт еттім – дейтін қаламгердің әр жылдарда жазылған әдеби шығармалары мен мақалалары «Ол күндер қайтып келмейді» кітабында топтастырылған. Ал «Ғұмырнамалық хикаяты» повестер мен әңгімелерден құралған. Кітап Мақсым Омарбекұлының өмірі мен өнегелі істерін баяндаумен ғана емес, тарихи шегіністермен, нақты деректермен, шежірелермен құнды.

Ғұмырнамалық хикаят ішіндегі «Қараөлеңмен Қарқаралыға дейін», «Қарағайлы халық ортасында», «Егіндібулақ есімде» атты тақырыптары естелік мемуарлық мазмұнын ашып тұрғандай. Ол кісінің қасиетті қаламынан туған өткір мақалалары, қоғамдағы түйткілді мәселерді бей – жай қалдырмайды, «Қарқаралы қармағы», «Бастықтар жек көрді», «Ананың көз жасы аудан ауа райын ұйқы - тұйқы етті», «Мәскеу, «Коммунизм таңы» газетіне журналисті қалай іздеді», «Обком өтірік айтыпты», «Мен ғана емес, зайыбым да қуғынға түсті», «Ақты қара, шындықты пара жасырады», «Жақыповқа да жақпадым» деген жазушы – журналистің шындық пен әділет жолындағы жанкешті күресін аңғартып тұрғандай. Қылышынан қан тамған кенес өкіметінің тұсында ештеңеден қаймықпай «Жас қазақ» атты ұйым құрғаны үшін оқудан да, комсомол қатарынан да шығарылады. Бұл деректі біреу білсе, біреу білмейді. Мақсым Омарбекұлының халқына сіңірген еңбегі ұшан-теңіз. Оны бір мақаламен, тақтайға жазылған бір ауыз сөзбен ғана шектеуге болмайды. Ерен еңбекті адамның қашан да болсын еңбегі еш ұмытылмайды дейді салтанатты жыйыңға қатысқан зиялы қауым өкілдері.

Баршың Ертісқызы.

Jaña äilpbi – jañaşa qadam

Ахмет Байтұрсынұлының нақыл сөздері

Gazet – halyqtyñ közi, qulağy hám tılı.

Paigambarymyz Mühamedti, islamdy jürty üryp-soqty, tilimen balağattady. Ol bärine de şydady, jeñdi. Şydam men sabyr — eñ küşti qaru.

Degender «Men jaqsymyn» tolyp jatyр, Jaqsylyğy özinen artyлмаған... Bärinen tynыş üiqtap jatqandar köp, Ümtylyp, talap oilap, talpynбаған.

Bilimiden ne paida bilgenin köpke aйтpasa, üiretkennen ne paida qaiyrymy qaitpasa.

Balalara көp üiretem dep, asyğyp şala-şarpy üiretuden, az da bolsa, anyqtap nyq üiretu abzal.

Bala bastauыs mektepte bar pändi tek ana tilinde ғана oquy керек.

Bilim – bir qural. Bilimі көp adam quraly sai üsta syqyldy, ne istese de kelistirip iздi.

Söz jazatyn adam äri jazuşy, äri synşy boluy керек.

Teñeu – ereuil söz.

Jastardyñ oqu-tärbie jümysy түzelmei, jürt ısı түzelmeidi.

Qandai säuletti sarailar bolsyn, qandai symbatty, ia keskindi suretter bolsyn, qandai ädemi äñ-küi bolsyn, sözben söylep surettep көrsetuge, tanystyruға bolady. Bül özge önerdiñ qolynan kelmeidi.

Söz köñilge sipat jağynyñ көркемдіgimen, мағyna jağynyñ күştiligimen jağady.

Biz әueli eldi түzetudi бала oqytu isin түzetuden bastauymыз керек.

Jaqsy älipbi tilge шаq болu керек. Öлшенbei tигilgen o jer бү jer boiға juyspai, qolbyrap, solbyrap, түрған keñ kim siaqty artyq әripteri көp älipbi de qolaisyz.Boiyñdy qysyp, täñiñdi qұrystyryp tyрystyryp түрған tar kim siaqty әrpi kem älipbi qolaisyz bolady.

Til bilimі ereje jattatu түrde üiretilmei, sözdñi tülға, мағyna, qısyn jağyn tanu түrde üiretu керек. Sözdñi tülға, мағyna jağyn tanuға keregi жоq närseler til biliminiñ sabağyna kirmeske tiis.

Qazaq әldeqашан tilinde qandai dybystar бар ekenin айyrған, әr dybysqa belgilep таñба арнаған. Oquymызға onymыз jaqsy, jazuymызға тағy jaqsy, üiretu jağynan orystikinen, nemsitikinen, fransuzdikinen, aғылşyndikinen ofñai, ofñaily.

Älip-bi degen – tildñi negizgi dybystaryna арналған таñbalardyñ jumağy. Neğürlым til dybystaryna mol jetse, арнаған dybysqa дәl kelse, oquға, jazuға jeñil bolsa, üiretuge ofñai bolsa, zamanындағы öner quralдарyna орnatuға qolailay bolsa, soğürlым älip-bi jaqsy болмақшы.

XX ғасырға şeин түñiktñi tilin azdyрмаi asyl qalпында alyp kelgen, til turasyндағы abyroi мен alğys qazaqqa

tiisti. Syrttan biren-saran jat sözder kelse, ony jaңsyр kemirip, öz tiliniñ qalпыna түsirip алған – qazaq. Jat jürtyñ şalyğy timese, käsibi, ғүрpy özgerilmese, jalğyz til өзgerildi деп aituға tipti jol жоq. Qazaqtñy tili өзgergen til деп aituға jol жоq bolsa, emlesin de qısyq деп aituға jol жоq: qazaqta tiliniñ tabiғatyna hilaf keletin emle жоq. Edilden bastap Ertiske deiin, Oralдан bastap Auғанға şeysin qazaqta til de bir, emle de bir.

Tildñi mindeti – aqyldyñ añдаuyn añдағанынша, qialdyñ meñzeuin meñzegeñinşe, köñildñi tüiin tüigeninşe aituға жарau.

«Ғылым» өлеңі

«Ғылымдар дүниелік сиыр болмақ,
Оқыған ол ғылымды көпір болмақ».
Зұлатyp шағiғатты шарт жүгiнiп,
Молдекеñ отырғанда мойнын толғап.
Сондықтан заман жүiрiк, бiздер шабан,
Артында iлесе алмай жүрмiз әман.
Күн сайын өзгерiлiп, өнер артып,
Бәри де бара жатыр алға таман.
«Заманың түлкi болса, тазы боп ша!»

—

Degen söz aiatpenen birdei маған.
Алақтаp артымызға қарағыштап,
Jүргенде-ақ озып, ұзап кетти заман.

«Анама хат» өлеңі

Qарағым, дүгәgәiim, қамқор анам!
Арнап hat jazaiyn деп, алдым қалам.
Сенi онда, менi мұнда аман сақтаp,

Kүреge jazğai edi Haq тағалам!
Bara алмай, öтиrкiш болып әбден,
Semeidiñ түрмесінде отыр балаñ.
Mal ұрлаp, kisi öлтиrген айыбы жоq,
Ökimeт, ör zorlyqqa ne бар шағаñ!
«Ümitsiz şaitan bolsyn» деген söz бар,

Joldar көp jännatqa da taram-taram.
Oq tiр on üşimde, oi түsirip,
Bıregeñ jüregimde бар bir жарам.
Aldanyp tamağyma, ony ümyтsam,
Boлғандаi jegenimniñ бәри haram.
Adamnan туyp, adam isin etpei,
Üialmai, ne betimмен көрге барам?!

«Ойлар» өлеңі

Men ölseм de ölemin jönimменen,
Tәннен басқа nemdi alar ölim менен?!

Ölgen күni aparyp тығары – gör,
Men жоq болам көмiлiп тәнiмменen.
Tән көmілер, көmіlмес etken isim,
Oilaityндар мен емес bir күngisin.
Jүrt ұqpasa ұqpasyn jabyqpaimyn,
El бүгiншiл, менki ертеғi үşin.

«Замандастарыма» өлеңі

Orystyñ täрjime еttim mysaldарын,
Äzirge qoldan kelgen osy barym.
Qanaғat azға degen, жоqqa sabыр,
Qomsynyp qoñyраima, qұrbyларым.
Baby жоq jümystaғы мен bir арық,
Kүн qaida үздiк шығар тоpty жарып.
At түрмас аiaғында jeli bolsa,
Dүsirlep шаpsa bireu qıqu салып.
Bar bolsa сондай жүiрiк, qызар deimін,
Estilse qұлағyna дүbir барып.
Äitpese арық шауыр öndire me,
Jүргенде қамыт basyp, qайыр – talyp.

Маржан Жолтайқызы,
Қарқаралы ауданының
мәдениет және тілдерді дамыту
бөлімінің әдіскері.

«Қарқаралы» аудандық газетінің редакциясы» ЖШС Директоры – Бас редактор **Құрманғазы ӨТЕБАЙ**

100800 Қарқаралы қаласы, Ә.Бөкейханов к., 40 үй
Бас редактор – 31-3-50 (факс)
Қабылдау бөлімі – 31-7-84, 8-775-548-35-23
Бухгалтерия – 31-4-56
E-mail: Karkaraly_TOO@mail.ru
Біздің есепшотымыз:
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ Қарағанды қаласы,
ИИК KZ326010191000161842,
БИК HSBKZKX БИН 990940002210

Газет жергілікті «Қарқаралы» газеті редакциясы баспаханасында теріліп, беттеліп, Қарағанды қаласындағы «Арқо» ЖШС (Сәтбаев к., 15) баспаханасында басылды.

Меншік иесі: «Қарқаралы» аудандық газетінің редакциясы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
Құрылтайшысы: Қарқаралы аудан әкімдігі Газет Қазақстан Республикасының Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінен
2019 жылдың 19 маусымында N17756-Г куәлікпен тіркелген.
Автордың пікірі редакцияның көзқарасымен сәйкес келе бермейді.

Газет сенбі сайын шығады. Көлемі 4 баспа табақ. Индекс 65626.
Таралымы 2582. Тапсырыс 32.